

saa vil han erfare, at hvad jeg her meddeler, er fuldstændig korrekt.

Jeg meddelte dernæst, at det var ret almindeligt, at Præsterne i Købstæderne, hvor de ere Formænd for de fri Fattiggassers Bestyrelse, have modsat sig, at der gaves Tilskud dertil fra Kommunerne, og jeg nævnte et bestemt Eksempel derpaa nemlig fra den By, hvor jeg havde hjemme, og hvor jeg har siddet i Bestyrelsen med Stiftsprovsten for Aarhus Domsogn, der som Formand var imod Tilskud til de fri Fattiggasser. Jeg gjorde opmærksom paa, at det er ret almindeligt, at gamle alderdomsunderstøttede flyttede fra de Sogne paa Landet, hvor de saakaldte hellige havde Styrelsen, og ind til Byerne, hvor de saakaldte vantro havde Styrelsen, for derved at opnaa højere Alderdomsunderstøttelse; dette belagde jeg med Eksempler. Endelig meddelte jeg, at en Pastor Ruhweder i sin Tid havde ladet sin Tjenestepige sigte for Tyveri, fordi hun, medens Præsten prædikedeovre i Kirken, havde skaaret et Par Rundtenommer af til sig og brugt Fruens Krøllejern. Disse forskellige Eksempler, jeg fremdrog over for Præsterne, vare fuldstændig korrekte.

Endelig maa jeg anføre, at mine Oplysninger om Indre-Missions Evne og Om-sorg for de smaa ude paa Landet ere blevne udmærket illustrerede ved de Oplysninger, som ere blevne forelagte Udvalget, idet der af den højtærede Kultusminister er blevet forelagt os et Materiale, hvoraf det vil kunne ses, at det Sogn, hvor der er indkommet mindst til de fattige gennem Kirkeblokken, er det mest udpræget indremissionske Sogn, nemlig det store Skernsogn. I dette Sogn er der kun indkommet 10 Kr. i Kirkeblokken. Mine Oplysninger om disse Forhold ere derfor saa langt fra at være løs Tale, at hver enkelt Ting, jeg her har oplyst, vil kunne bevisliggøres ved adskillige Oplysninger, som jeg dog her ikke finder Anledning til at fremdrage. Jeg overlader altsaa til Tingets ærede Medlemmer at bedømme, hvem der her farer med løs Tale, det ærede Medlem for Vinderup eller jeg.

Det ærede Medlem for Skjoldedelev (J. Nielsen), der i Gaar havde Ordet, beklagede, at Kirken ikke raadede over flere Midler. Det var særlig i Anledning af det Ændringsforslag, som Socialdemokraterne i Udvalget havde stillet, gaaende ud paa at faa den Bestemmelse i Forslaget om Menighedsraad, der vedrører Bestyrelsen af den fri Fattiggasses Midler, ændret saaledes, at vi beholde den gamle Ordning.

Det var navnlig det, der gav det ærede Medlem Anledning til at beklage sig over, at Kirken ikke raadede over tilstrækkelige Midler til at holde fast ved de fattige. Det ærede Medlem udtalte, at det nu var de rige, der flokkedes om Kirken, det var de fornemme og velhavende, som fyldte Kirkerne, hvorimod de fattige ikke kom der. Denne Opfattelse er det ærede Medlem vist temmelig ene om. Det er, saa vidt mig bekendt — og jeg har nogen Erfaring i saa Henseende — ikke Smaafolk, som ere mindst religiøse i dette Land, hverken paa Land eller i By; det er sikkert ganske omvendt, men det er nok muligt, at det i dette Land som i andre Lande er de velhavende, som støtte Kirken, fordi de kunne bruge Kirken til i mange Tilfælde at holde de fattige borte fra at beskæftige sig med verdslige Anliggender, hvad der kunde være farligt for Overklassen. Jeg er overbevist om, at der i dette Ting ikke er mindre religiøs Interesse og Forstaaelse end i det andet Ting, der i en væsentlig Grad rekruteres af og er Repræsentant for Overklassen, og naar Udvalgets Flertal ikke har villet fremsætte et fuldt demokratisk Forslag, har man blandt andet begrundet det med, at man ikke kunde vente, at Landstinget vilde modtage og godkende det, men det har neppe været af religiøse Grunde eller af Frygt for at støde Landsstingets religiøse Følelser. Det har dels været af de politiske Hensyn, som det blev oplyst af det ærede Medlem fra Kallundborg (Krabbe), fordi man var klar over, at Landstinget som et Overklasse-ting vilde værne om Klerikalismen her i Landet.

Det ærede Medlem talte om, at Kirken staar med tomme Hænder, nej, Kirken staar ikke med tomme Hænder. Hvis den vilde blande sig ind i de sociale Spørgsmaal og være med til at løse dem, vilde den have saa rige Midler dertil som ingen anden Statsfaktor. Den har nemlig Adgang fremfor nogen anden Magt i Landet til at blive hørt af de formaaende og rige i Samfundet. Naar Kirken ikke har benyttet sig deraf bl. a. til at vække dem, der hidtil have sat sig imod Gennemførelsen af de retfærdige Krav, som Smaafolk stiller, bliver det Kirkens egen Skyld. Men det er min Tro, at selv om Kirken kommer i Besiddelse af nok saa mange materielle Midler vil den ikke vinde de fattige. De vindes ikke nu ved Almisser. Det var en Gang saaledes, men den Tid er forbi. De fattige kræver nu af dem, der skulde kaldes deres gode Venner, Beviser for, at de